

HACİVAT VE KARAGÖZ

Karagöz ve Hacivat Bursa'da Ulucami'nin imalatı esnasında çalışan 2 işçidir. Karagöz demirci ustası iken Hacivat ise duvarcı ustasıdır. İnşaatın yavaş ilerlemesinden sorumlu tutulup idam edilmişlerdir.

Karagöz ve Hacivat taklide ve karşılıklı konuşmaya dayanan, 2 boyutlu tasvirlerle bir perdede oynatılan gölge oyunudur . Karagöz oynatıcısına kurgusal, hayalbaz denir . Yardımcıları; çırak, yordak, dayrezen, sandıkkar'dır . Oyunda konuşmaların değişmesi baş hareketleriyle gerçekleştirilir.

Hacivat ve Karagöz'ün sahiden yaşayıp yaşamadığı, yaşadıysa nerede ne ile içinde bulunduğu kesin olarak bilinmemektedir. Anlatılanlar rivayete dayanır, zira sahiden yaşamış olsalar dahi genellikle bahsedilen dönemde tarih kitaplarına girecek civarında mühim bulunmamışlardır. Halk bilimciler Karagöz'ün bir takım oyunlarda Çingene olduğunu kendisinin ağzıyla itiraf etmesi, Bulgar gaydası çalması ve Evliya Çelebi'nin tanıklığına dayanarak Bizans imparatoru Konstantin'in Çingene seyisi Sofyozlu Bali Çelebi olduğunu ileri sürmektedir.

Bir başka rivayete göre ise Hacı İvaz Ağa veya halka mal kalan adıyla Hacivat ve Trakya'da yer alan Samakol köyünden demirci ustası Karagöz, Orhan Gazi devrinde Bursa'da yaşamış cami yapımında çalışan 2 işçidirler. Kendileri çalışmadıkları buna benzer başka işçilerin de çalışmasını engellemektedirler. Orhan Gazi'nin, " Cami zamanında bitmezse kelleni alırım " dediği cami mimarı, caminin zamanında bitmemesine Karagöz ve Hacivat'ı şikayet eder. Bunun üzerine bu ikili başları kesilerek idam edilir. Karagöz ve Hacivat'ı birçok seven ve ölümlerine birçok üzülen Şeyh Küşteri, ölümlerinin sonrasında kuklalarını yaparak perde arkasından oynatmaya başlar. Bu sayede Hacivat ve Karagöz tanınır.